

Notat

Titel: Udvikling af uddannelsesporteføljen (heltid) på SAMF

Reference: Jan Guldager Jørgensen / Annette Schmidt

Notat sendt til: [Notat sendt til]

Notat sendt til orientering til: [Notat sendt til orientering til]

Status: [Intern brug]

Det Samfundsvidenskabelige Fakultets uddannelsesstrategiske målsætning er, at vores uddannelser er efterspurgt, og at miljøerne bag uddannelserne arbejder kontinuerligt med at sikre et optimalt fit mellem de studerendes kompetencer og arbejdsmarkedets behov i et livslangt læringsperspektiv.

Uddannelsesporteføljens relevans og sammenhæng med den uddannelsesstrategiske målsætning er dekanens ansvar. Dekanens godkendelse er således en forudsætning for, at der kan gennemføres ændringer af uddannelsesporteføljen, herunder etableres nye uddannelser eller nye linjer/profiler på eksisterende uddannelser, og at en revision af eksisterende uddannelser eller linjer/profiler på eksisterende uddannelser kan træde i kraft.

Det kan være vanskeligt af fastlægge, hvor stor en ændring skal være, før der er tale om en 'revision', der kræver dekanens godkendelse jf. nærværende procesbeskrivelse. Hovedreglen er, at hvis ændringen får betydning for uddannelsens eller linjens/profilens kompetenceprofil og erhvervs sigte, der tale om en revision. I tvivlstilfælde skal dette på forhånd afklares med prodekanen for uddannelse og hvis relevant lederen af SDU Business School.

Ændringer i uddannelsesporteføljen

Der kan overordnet identificeres følgende hovedkategorier af ændringer i uddannelsesporteføljen:

- Etablering af ny/ændring af eksisterende uddannelse af en art, der kræver prækvalifikation
- Etablering af ny linje eller profil på eksisterende uddannelse
- Nedlæggelse af uddannelse
- Sætte uddannelse i bero
- Sammenlægning af uddannelser
- Ændringer i eksisterende uddannelser

Etablering af ny/ændring af eksisterende uddannelse af en art, der kræver prækvalifikation

En ny uddannelse skal prækvalificeres og godkendes af Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) forud for uddannelsens etablering. Er universitetet ikke institutionsakkrediteret, skal der efter prækvalifikation søges om uddannelsesakkreditering hos Danmarks Akkrediteringsinstitution).

Følgende kræver prækvalifikation:

- Oprettelse af en ny videregående uddannelse eller skift af uddannelsessprog fra dansk til andet sprog på allerede udbudt uddannelse.

- Oprettelse af et nyt udbud af en videregående uddannelse, som institutionen ikke allerede er godkendt til at udbyde.
- Dublering af et eksisterende uddannelsesudbud med et nyt udbudssted i en anden by eller med et uddannelsesudbud med nyt undervisningssprog.
- Flytning af et eksisterende uddannelsesudbud til en anden by.

Ansøgning om prækvalifikation kan ske to gange årligt til UFM. Arbejdet hen imod de to årlige ansøgningsfrister er på SDU centralt styret og koordineres af SDU Studieservice, mens processen på SAMF er forankret hos prodekanen for uddannelse. Ønsker et fagmiljø at igangsætte udviklingen af en ny uddannelse, skal prodekanen for uddannelse og hvis relevant lederen af SDU Business School involveres, inden arbejdet igangsættes.

Overordnede milepæle:

Aktivitet	Indhold	Hvem skal informeres?	Ansøgningsfrist 15. september	Ansøgningsfrist 1. februar
Opstart af SDU-intern proces	Fakultetet indsender første version af uddannelsesansøgning til behandling i Uddannelsesrådet.	Dekanat IL/SL/SN SAMF-UDD	1. februar (år+0)	1. september (år+0)
Indsendelse af ansøgning til UFM	Fakultetet indsender via Studieservice ansøgning om prækvalifikation til UFM	Dekanat IL/SL/SN SAMF-UDD	15. september (år+0)	1. februar (år+1)
Svar på ansøgning	UFM fremsender udkast til afgørelse på ansøgning om prækvalifikation. Som standard 10 uger efter indsendelse.	Dekanat IL/SL/SN SAMF-UDD	Ultimo november (år+0)	Medio april (år+1)
Tidligste startdato for uddannelse	Universitetet afgør selv, hvornår en uddannelse skal have første optag, dog under hensyntagen til, at godkendelsen typisk gælder i fem år, og at der gælder en række frister ift. bachelor- og kandidatuddannelser.	Dekanat IL/SL/SN SAMF-UDD	BA: 1. september (år+1) KA: 1. februar (år+1)	BA: 1. september (år+2) KA: 1. september (år+1)

Etablering af ny linje eller profil på eksisterende uddannelse

En linje eller profil på en eksisterende uddannelse skal udbydes inden for rammerne af de betingelser, uddannelsen er godkendt under, og inden for den gældende studieordning (f.eks. overordnet kompetenceprofil og erhvervs-sigte samt uddannelsens opbygning).

Som grundlag for dekanens vurdering af den nye eller reviderede linje/profil skal den ansvarlige studieleder på vegne af det relevante studienævn og fagmiljø/institut skriftligt redegøre for seks centrale punkter:

1. Forslagets match i forhold til uddannelsens øvrige linjer/profiler og uddannelsen som sådan
Linjer/profiler skal tage naturligt afsæt i og komplementere linje-/profiluddudet på uddannelsen i øvrigt. Linjer/profiler skal desuden matche den faglige identitet på uddannelsen og herunder leve op til beskrivelsen af uddannelsen i uddannelsesbekendtgørelsen samt bidrage til, at uddannelsens kompetencemål nås. For at sikre dette skal linjens/profilens konkrete indhold, dens relation til uddannelsen som sådan samt hvorledes denne komplementerer

eksisterende linjer/profiler beskrives i en linje-/profilbeskrivelse indeholdende diagram over linjen/profilen, ECTS-fordeling samt en kort beskrivelse af de enkelte fag.

2. Fornøden faglig forankring i et forskningsmiljø

Fakultetet udbyder udelukkende forskningsbaserede uddannelser, som er forankret i en eller flere forskningsgrupper med den fornødne faglige tyngde og kvalitet. Det er derfor en forudsætning, at linjen/profilen er dokumenteret fagligt forankret i et forskningsmiljø på et konkret institut.

3. Markedets behov for det konkrete linje-/profiludbud

Et linje-/profiludbud er kun interessant, hvis det kan sandsynliggøres, at de færdige dimittender er attraktive for det private eller det offentlige arbejdsmarked, og det kan sandsynliggøres, at der vil være et tilstrækkeligt antal ansøgere til linjen/profilen. Der skal derfor udarbejdes en jobprofil for en dimittend for den foreslåede linje/profil, og nye bachelor- og kandidatlinjer/profiler skal høres i aftagerpanelet. Herudover skal der redegøres for, i hvilket omfang, der findes beslægtede udbud i Danmark.

4. Vurdering af økonomiske konsekvenser

Det skal gennem en økonomisk overslagsberegning sandsynliggøres, at der i linjen/profilen er balance mellem meromkostninger og merindtjening, fordi der skal forventes et tilstrækkeligt behov for linjen/profilen blandt potentielle studerende til at retfærdiggøre de ekstra udgifter ved at udbyde linjen/profilen. I beregningen skal indgå en vurdering af studieadministrative og kommunikationsmæssige forhold.

5. Vurdering af eksternaliteter herunder "kannibalisme" af øvrige samfundsvidenskabelige uddannelser

Det er væsentligt, at uddannelsesudbuddet bidrager til en løbende udvikling af sammenhængen mellem forskningsmiljøer og uddannelser. Nye uddannelsesudbud skal som udgangspunkt bidrage til en stigning i den samlede uddannelsesaktivitet på fakultetet. Det kan dog også være et formål at give nye tilbud til studerende, der kan træde i stedet for uddannelser, hvor forskningsdækningen og/eller relevansen er vigende for derved at sikre tæt parløb mellem uddannelses- og forskningsprioriteringer. I en ansøgning skal derfor indgå en beskrivelse og vurdering af, i hvilket omfang den nye eller reviderede linje/profil vil bidrage til at styrke samspillet mellem fakultetets forsknings- og uddannelsesporteføljer.

6. Linjens/profilens studienævnsmæssige forankring

Det skal sikres, at linjen/profilen har en praktisk og hensigtsmæssig studienævnsforankring. Dette vil normalt være i det studienævn, der i forvejen har ansvaret for linjer/profiler på uddannelsen.

Ansøgning om etablering af ny linje/ profil på eksisterende uddannelse kan ske én gang årligt til dekanen.

Overordnede milepæle:

Aktivitet	Indhold	Hvem skal informeres?	Ansøgningsfrist 1. september
Tilsagn fra fakultet	Studieleder sikrer ved henvendelse til fakultetet, at linjen/profilen kan rummes inden for en eksisterende, akkrediteret uddannelse, og at fakultetet er positiv over for idéen.	Dekanat IL/SL SAMF-UDD	1. februar (år+0)
Høring 1	Studieleder sikrer høring af forslag blandt relevante studienævn og institutter og i studielederkredsen.		

	'Relevante' henviser primært til faglig, økonomisk eller anden interesse i den påtænkte linje/profil. Efterfølgende høres aftagerpanelet for uddannelsen samt censorerne.		
Indsendelse af ansøgning/redegørelse til dekanat	Ansvarlig studieleder redegør på vegne af det relevante studienævn og fagmiljø/institut skriftligt for de seks centrale punkter jf. oversigt.	Dekanat IL/SL SAMF-UDD	1. september (år+0)
Høring 2	Forslaget fremlægges for studielederkreds og institutlederkreds		
Svar på ansøgning	Dekanatet træffer afgørelse om etablering af ny linje/profil på eksisterende uddannelse.	Dekanat IL/SL/SN SAMF-UDD Studieservice	Primo november (år+0)
Tidligste startdato for uddannelse	Fakultetet afgør selv, hvornår en linje eller profil skal udbydes første gang, dog under hensyntagen til gældende frister ift. KOT/UG, proces for godkendelse af studieordninger og fagbeskrivelser m.m.	Dekanat IL/SL SAMF-UDD Studieservice	BA: 1. september (år+1) KA: 1. februar (år+1)

Nedlæggelse af uddannelse

Ved nedlæggelse (lukning) af en uddannelse har universitetet pligt til at informere UFM herom. Orienteringspligten gælder dog ikke ved nedlæggelse af en linje eller profil på en uddannelse, medmindre den pågældende linje eller profil er den berørte uddannelses eneste udbud på det pågældende campus.

Overordnede milepæle:

Der gælder som sådan ingen officielle tidsfrister for meddelelse herom til UFM, men universitetet skal tage højde for, at alle optagne studerende skal have mulighed for at gennemføre uddannelsen og herunder få deres tre prøveforsøg.

Er der tale om nedlæggelse af en kandidatuddannelse, skal indskrevne bachelorstuderende, der i forbindelse med deres optag blev stillet retskrav på optag på den pågældende kandidatuddannelse i udsigt, ligeledes have mulighed for at gennemføre kandidatuddannelsen og herunder får deres tre prøveforsøg.

Er der tale om nedlæggelse af en kandidatuddannelse, skal der endvidere tages stilling til ændring af retskrav for nye bachelorstuderende, og dette skal fremgå af studieordningen, de nye studerende indskrives under.

Nedlæggelse af en linje eller profil på en eksisterende uddannelse følger i al væsentlighed proceduren for etablering af ny linje eller profil på eksisterende uddannelse (se ovenfor).

Overordnede milepæle:

Aktivitet	Indhold	Hvem skal informeres?	Ansøgningsfrist 1. september
Beslutning om at nedlægge	Dekanatet beslutter at nedlægge en uddannelse eller linje/profil på eksisterende uddannelse Beslutning har	Dekanat IL/SL/SN SAMF-UDD	BA og KA: 1. november (år+0)

uddannelse eller linje/profil	betydning for rammer for optag samt websider på sdu.dk og mitsdu.	Studieservice	
Tidligste studie-start uden optag på nedlagt uddannelse eller linje/profil	Fakultetet afgør selv, hvornår en uddannelse eller linje/profil skal udbydes sidste gang, dog under hensyntagen til gældende frister ift. KOT/UG, regler for retskrav, proces for godkendelse af studieordninger og fagbeskrivelser m.m.	Dekanat IL/SL SAMF-UDD Studieservice	BA: 1. september (år+1) KA: 1. februar (år+1)

Sætte uddannelse i bero

Universitets ret til at udbyde en uddannelse eller et uddannelsesudbud bortfalder ifølge akkrediteringsloven, hvis der ikke har været indskrevet studerende på uddannelsen eller uddannelsesudbuddet i 5 år. Er retten til at udbyde uddannelsen eller uddannelsesudbuddet bortfaldet, skal uddannelsesinstitutionen ansøge om prækvalifikation.

Overordnede milepæle:

Aktivitet	Indhold	Hvem skal informeres?	Ansøgningsfrist 1. september
Beslutning om at sætte uddannelse i bero	Dekanatet beslutter at sætte en uddannelse i bero, om muligt med forventet tidshorisont for normalisering. Beslutning har betydning for rammer for optag samt websider på sdu.dk og mitsdu.	Dekanat IL/SL/SN SAMF-UDD Studieservice	BA og KA: 1. november (år+0)
Tidligste studie-start uden optag på uddannelse sat i bero	Fakultetet afgør selv, hvornår en uddannelse skal optage studerende sidste gang, dog under hensyntagen til gældende frister ift. KOT/UG, regler for retskrav, proces for godkendelse af studieordninger og fagbeskrivelser m.m.	Dekanat IL/SL SAMF-UDD Studieservice	BA: 1. september (år+1) KA: 1. februar (år+1)

Sammenlægning af uddannelser

Ifølge akkrediteringsloven skal nye uddannelser og uddannelsesudbud prækvalificeres af uddannelses- og forskningsministeren før oprettelsen. Dette gælder dog ikke ved en sammenlægning af eksisterende uddannelser, medmindre sammenlægningen medfører en udvidelse af de sammenlagte uddannelsers formål og erhvervsigte og udvidelsen har væsentlige negative konsekvenser for arbejdsmarked og rekrutteringsgrundlag for eksisterende beslægtede uddannelser og uddannelsesudbud. Behandling af ansøgning om sammenlægning af uddannelser uden forudgående prækvalifikation, herunder lukning af uddannelser og andre forhold ved sammenlægning af uddannelser, sker i forbindelse med universiteternes indmelding om ønsker til ændringer i en række forhold for eksisterende uddannelse (se nedenfor).

Ændringer i eksisterende uddannelser

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen behandler én gang årligt ønsker om ændringer i en række forhold for eksisterende uddannelser.

Ændringerne omhandler:

1. Ændring til eksisterende uddannelsesnavn og/eller den titel, dimittenden har retten til at anvende

2. Sammenlægning af eksisterende uddannelser uden prækvalifikation
3. Nedlæggelse af uddannelse
4. Skift af uddannelsessprog
5. Ændring i evt. maksimumrammer for optag fastsat af institutionen selv
6. Ændring i normeret studietid
7. Ændring af specifikke adgangskrav og/eller adgangsprøver
8. Ændring af karakterkrav
9. Ændring af sprogkrav
10. Ændring i adgang med relevant erhvervsuddannelse
11. Bekendtgørelsesændringer til adgangsbekendtgørelser

Processen for disse ændringer er på SDU centralt styret og koordineres af SDU Studieservice, mens processen på SAMF er forankret hos SAMF-UDD.

Overordnede milepæle:

Aktivitet	Indhold	Hvem skal informeres?	Ansøgningsfrist 15. september
Igangsættelse af proces fra UFM	Uddannelses- og Forskningsstyrelsen indbyder de videregående uddannelsesinstitutioner til at indsende eventuelle ønsker til ændringer i eksisterende uddannelser via faste skabeloner.		1. juni (år+0)
Igangsættelse af intern proces på SDU	Studieservice videresender indbydelse fra Uddannelses- og forskningsstyrelsen til fakulteterne.		Primo juni (år+0)
Igangsættelse af intern proces på SAMF	SAMF-UDD videresender indbydelse fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen /Studieservice til studienævnene og studielederne med anmodning om at inddrage fakultetets optagansvarlige tidligt i processen i tilfælde af ønsker om ændringer til pkt. 7-11	Dekanat SL/SN SAMF-UDD	Primo juni (år+0)
Indmelding af ønsker fra uddannelserne på SAMF	Studieledere/studienævn indsender ønsker via faste skabeloner.	Dekanat SAMF-UDD	Primo september (år+0)
Indmelding af ønsker fra SAMF	SAMF indsender ønsker til ændringer i eksisterende via faste skabeloner til Studieservice	Dekanat SAMF-UDD	Primo september (år+0)
Indsendelse af ønsker om ændringer	Studieservice indsender SDU's ønsker om ændringer til eksisterende uddannelser til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.		15. september (år+0)
Svar på ansøgning	Uddannelses- og Forskningsstyrelsen fremsender afgørelser på ansøgninger.	Fakulteterne	Oktober/november (år+0)
Tidligste dato for ikrafttrædelse	Afhænger af den ansøgte ændring og de dertil knyttede varslingsregler.		